

Samfund

- 266 Danmark
Færøerne og Grønland
- 267 Dannebrog
- 268 det politiske system
- 269 folkekirken
- 270 samfundsmodeller
- 271 religion
- 272 stillingtagen i DDS
- 273 undervisning og uddannelse
- 274 ung i samfundet
- 276 fritidslov og tilskud

Danmark

Danmark hører til Europa og udgør – sammen med Sverige og Norge – Skandinavien. De tre lande samt Island og Finland betegnes Norden.

Danmark ligger mellem 54½ og 58 grader nordlig bredde, og mellem 8 og 15 grader østlig længde. Arealet er ca 43.000 km², og landet består af halvøen Jylland og ca 500 øer. Danmark ligger i den tempererede klimazone, og har et mildt klima. En af årsagerne til det milde klima er Golfstrømmen, der opvarmer havet vest for Jylland. Februar er den koldeste måned med en gennemsnitstemperatur på lige under frysepunktet. Juli er varmest med et gennemsnit på ca 17° celsius.

Landskabet er svagt kuperet. Overfladen er formet af istidsaflejringer. Under den sidste istid for ca 60.000 år siden dannede der sig vældige bakkestrog midt gennem Jylland. Derved skabtes de højeste punkter i landet: Yding Skovhøj på 173 meter og Ejer Bavnehøj på 171 meter over havet.

Danmark har ca 5,2 millioner indbyggere og er det tættest befolkede land i Norden (122 indbyggere pr km²).

Færøerne

Færøerne er en del af det danske rigsfællesskab. øgruppen består af 23 øer (i alt 1.400 km²), der ligger i det nordlige Atlanterhav. Der er ca 47.000 indbyggere. Kun 18 øer er beboede. Thorshavn er hovedstad. Fiskeriet er det vigtigste erhverv.

Færøerne har siden 1948 haft selvstyre.

I hovedstaden København bor ca 607.000 mennesker.

Tidligere var landbruget Danmarks hovederhverv. I dag beskæftiger industri og håndværk flest mennesker. Landbrugs- og fiskeriereksporten udgør dog stadig en vigtig del af den samlede eksport til udlandet (ca en femtedel). I udlandet er Danmark kendt for at fremstille meget gode landbrugsprodukter (fx svinekød og mejeriprodukter).

Danmark har ikke selv adgang til særlig mange råstoffer. De må derfor importeres. Naturgas og råolie fra Nordsøen bliver dog efterhånden en vigtig energikilde.

Ofte tales også om **menneket** som Danmarks mest værdifulde "råstof". Dermed menes at vi fortsat kan høre til blandt verdens rigeste lande hvis vi bevarer vores høje uddannelses- og forskningsniveau. Vi skal hele tiden være at tilpasse os og samtidig evne at styre udviklingen.

Danmark vil i fremtiden have gode muligheder for at være førende inden for vigtige områder som: ny teknologi, alternativ energi, forureningsbekæmpelse, økologisk landbrug og forebyggelse af sygdomme.

Grønland

Grønland er verdens største ø (2,2 millioner km², ca 50 gange større end Danmark). Der er ca 55.000 indbyggere, fordelt i 16 byer. Fiskeri er hovederhvervet. Kun en femtedel af øen er isfri. Resten er dækket af indlandsis.

I 1979 fik Grønland et hjemmestyre der meget ligner Færøernes.

Kongehuset

Danmark er et af verdens ældste monarkier (kongeriger). I mere end 1.000 år har landet haft en konge eller dronning.

Ifølge grundloven af 1953 er det et "indskrænket monarki" (konstitutionelt). Det betyder, at regenten ikke må blande sig i politik. Formelt skal regenten dog fx udnævne alle ministre

Danmark i tal

Amter	14
Kommuner	275
Kirkesogne	2.121
Byer	1.406
Indbyggere pr. km ²	122
Areal	43.092 km ²
Vandareal	700 km ²
Skovareal	4.450 km ²
Kystlinie	7.314 km
Vejlængde	71.111 km

Dannebrog

Sagnet om Dannebrog fortæller at det "faldt fra himlen ned" under slaget ved Lyndanise den 15. juni 1219 under Valdemar Sejrs korstog til Estland. Derfor er Valdemarsdag, den 15. juni, også Dannebrog's årlige festdag. Hvis sagnet er rigtigt, er Dannebrog verdens ældste flag.

Flagningsregler

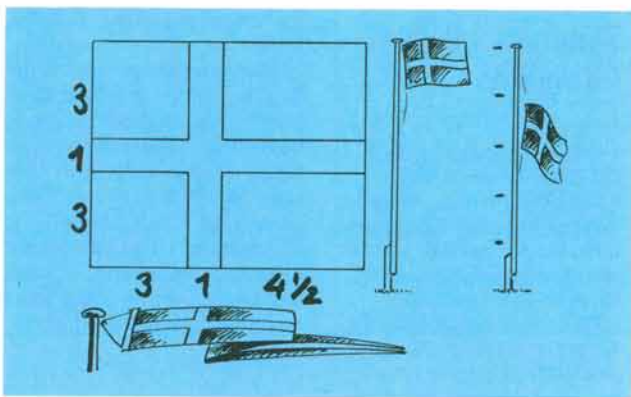
Flaget hejses om morgenen klokken 8.00, dog aldrig før solopgang. Flaget tages ned ved solnedgang. Flagdugen må ikke berøre jorden.

Ved flaghejsning i lejr laves ofte en kort samling omkring

flagstangen, og der synges en passende flagsang eller morgensang. Samtidig med hejsning af flaget kan man gøre spejderhilsen. På den måde viser man respekt for flaget.

På visse mindedage og ved dødsfald flages på halv stang som tegn på sorg. Flaget hejses først til tops, hvor det bliver et øjeblik. Derefter hales det så langt ned at flagets **underkant** er midt på flagstangen.

Ved dødsfald og på langfredag skal flaget blive på halv stang indtil solnedgang. Når flaget skal ned, hejses det først til tops, hvor det bliver et øjeblik, før det hales ned.

og underskrive alle love, for at de bliver gyldige.

Dronning Margrethe II er den 53. monark på den danske trone. Hun er gift med Prins Henrik (grev Henri-Marie-Jean-André Laborde de Monpezat) og mor til kronprins Frederik (født 1968) og prins Joachim (født 1969).

Folketal (1996)	5.251.027
Kvinder	2.658.805
Mænd	2.592.222
0-6 årige	470.990
7-17 årige	633.536
18-24 årige	508.431
25-66 årige	2.933.001
Over 67-årige	705.069
Middellevetid, mænd	72,5 år
kvinder	77,8 år

Officielle flagdage

1. januar	Nytårsdag	26. maj	Kronprins Frederik
28. marts	Dronning Ingrid	Kristi Himmelfartsdag	
9. april	Danmarks besættelse 1940.	Pinsedag	
	På halv stang til kl 12, derefter på hel stang	5. juni	Grundlovsdag
Langfredag	På halv stang	7. juni	Prins Joachim
Påskedag		11. juni	Prins Henrik
16. april	Dronning Margrethe	15. juni	Valdemarsdag.
29. april	Prinsesse Benedikte		Dannebrog 1219.
5. maj	Danmarks befrielse 1945		Genforeningsdag 1920.
		30. juni	Prinsesse Alexandra
		25. december	Juledad

Det politiske system

Det politiske system i Danmark kaldes for "parlamentarisme" eller "repræsentativt demokrati". De stemmeberettigede vælger nogle repræsentanter (folketsmedlemmer), som fastlægger landets love.

De udgør den lovgivende magt. Regeringen udnævnes formelt af dronningen/kongen og skal altid have et flertal bag sig i folketinget. Regeringen skal sikre gennemførelsen af lovene. Regeringen har derfor den udøvende magt. Overtrædes lovene, indbringes sagen for domstolene, som har den dømmende magt. Denne trefdeling er fastlagt i grundloven.

De første paragraffer af grundloven:

Danmarks Riges Grundlov

KAPITEL I

§ 1. Denne grundlov gælder for alle dele af Danmarks Rige.

§ 2. Regeringsformen er indskrænket monarkisk. Kongemagten nedarves til mænd og kvinder efter de i tronfølgeloven af 27. marts 1953 fastsatte regler.

§ 3. Den lovgivende magt er hos kongen og folketinget i forening. Den udøvende magt er hos kongen. Den dømmende magt er hos domstolene.

§ 4. Den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten.

KAPITEL II

§ 5. Kongen kan ikke uden folketingets samtykke være regent i andre lande.

§ 6. Kongen skal høre til den evangelisk-lutherske kirke.

§ 7. Kongen er myndig, når han har fyldt sit 18. år. Det samme gælder tronfølgeren.

Frederik den 7. kaldes "grundlovens giver", fordi loven blev underskrevet af ham den 5. juni 1849. Grundloven ændrede det politiske system fra "oplyst enevælde" til folkestyre.

Med grundloven etableredes Rigsdagen (= parlamentet), som havde to kamre, dvs to forskellige forsamlinger, som begge skulle vedtage et forslag, før det blev til lov. Kamrene hed "folketinget" og "landstinget". Landstinget fik med tiden mindre og mindre reel betydning og afskaffedes ved folkeafstemning i 1953.

Folketinget

Folketinget har i dag 179 medlemmer, 175 valgt i Danmark, 2 på Færøerne og 2 i Grønland. Valg kan principielt afholdes når som helst, men skal afholdes mindst hvert fjerde år. Valg udskrives af statsministeren.

For at opstille til valg skal man blot have 25 "stillere" (= 25 underskrifter). For valg kræves ca. 17.000 stemmer. Ved grundlovens indførelse opstillede kandidaterne enkeltvis, i dag opstiller næsten alle for et parti. Partierne er først for alvor kommet til i dette århundrede, og siden 1950'erne er der skabt mange nye partier i Danmark (Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti, Venstresocialisterne, Fremskridtspartiet, Enhedslisten, Dansk Folkeparti). Før denne tid domineredes dansk politik af fire såkaldt "gamle" partier: Venstre, Konservative, Socialdemokraterne og Radikale Venstre.

Et parti skal have mindst 2 procent af de afgivne stemmer (spærregrensen) for at

Folkekirken

komme i folketinget. Det giver 4 pladser.

Siden 1978 har valgretsaldren været 18 år.

Folketinget vedtager love ved almindeligt stemmeflertal. Man stemmer om lovforslagene efter 3 behandlinger (= debatter) i tinget. Efter 1. og 2. behandling drøftes forslaget i et af tingets mange udvalg. Partierne får sæde i udvalgene i forhold til deres antal af mandater i tinget.

Et lovforslag skal sendes til folkeafstemning hvis mere end 66 medlemmer kræver det.

Folketinget er den øverste politiske magt i Danmark. Et udtryk siger: "Ingen over og ingen ved siden af folketinget". Alligevel er det muligt at klage over lovene eller lovenes anvendelse.

Folketinget udpeger en neutral "ombudsmand", som behandler klager fra borgerne over lovene. Resultatet af klagen meddeles folketinget og de berørte myndigheder. Dette er helt specielt for de nordiske lande.

Den danske folkekirke nævnes i grundlovens 14: "Den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten".

Folkekirken skal altså støttes – men ikke styres – af staten. Den skal i princippet styres af "folket".

I Danmark findes ca 2.100 sogne. Hvert sogn har en kirke, en præst og et menighedsråd. Menigheden er de folk, som bor i sognet.

Er man stemmeberettiget til folketingsvalg og medlem af folkekirken, kan man hvert fjerde år deltage i valget af et menighedsråd. I langt de fleste sogne er det menighedsrådet som herefter vælger præsten. I valgmenigheder vælger menigheden selv præsten. I frimenigheder sker det samme, men de er ikke med i folkekirken.

De 2.100 sogne er samlet i 10 stifter. Et stift ledes af en biskop, som vælges af menighedsråd og præster. Hovedkirken i et stift kaldes domkirke. Domkirker findes i København (omfatter også Færøerne og Grønland), Roskilde, Helsingør, Maribo, Odense, Haderslev, Ribe, Viborg, Århus og Ålborg.

Ansgar bragte kristendommen til Danmark i år 826, men det var Harald Blåtand der fik de danske vikinger "omvendt" fra deres tro på de gamle nor-

diske guder og – ifølge Jellingstenen – "gjorde danerne kristne" omkring år 960.

Medlem af folkekirken bliver man ved dåben. Dette medlemskab kan senere bekræftes gennem konfirmationen. "Konfirmation" betyder: bekræftelse. I dag er ca 87 procent af alle danskere medlemmer af folkekirken.

Hvis man ønsker at melde sig ud, skal man henvende sig i den lokale kirke eller på folkeregistret.

Som medlem betaler man kirkeskat, som er forskellig fra kommune til kommune, i gennemsnit 0,8 procent af ens indtægt.

Den danske folkekirke danner rammen om forkyndelsen af det kristne budskab – den evangelisk-lutherske kristendom. Desuden har kirken en række rent borgerlige opgaver som fx personregistrering i forbindelse med fødsel, vielse og død.

Derudover varetager kirken en række sociale opgaver i Danmark og internationalt, fx gennem Folkekirkens Nødhjælp.

Folkekirken er langt den største kirke i Danmark, men der findes andre trosretninger med egne kirker: katolikker, muslimer (moskeer), og jøder (synagoger).

Se også side 271.

FN

De forenede Nationer – eller FN – er en organisation bestående af forskellige lande.

Den er ikke en verdensregering. FN stiller et apparat til rådighed der ikke alene kan bruges til at finde løsninger på stridigheder eller problemer, men også til international behandling af alle sager af vital betydning for menneskeheden.

FN blev stiftet i 1945. Hovedsædet er i FN-bygningen i New York.

FN har fire hovedformål:

- At opretholde freden i verden.
- At fremme venskabelige forhold mellem nationer.
- At tilvejebringe mellemfolkeligt samarbejde om at hjælpe fattige mennesker til en bedre tilværelse, at bekæmpe sygdomme og analfabetisme og at fremme respekten for menneskers rettigheder og friheder.
- At være et centralorgan der kan bistå nationerne med at nå disse mål.

I dag består FN af 185 medlemsstater – næsten alle lande på jorden – som har forpligtet sig til at støtte de formål og grundsætninger der findes i FNs pagt. Det gælder blandt andet afskaffelse af krig, fremme af menneskerettigheder, respekt for retfærdighed og folkeret, indsats for sociale fremskridt og for opretholdelse af venskabelige forhold mellem landene.

Ligesom borgerne i et demokrati har stemmeret på lige fod, uanset om de er rige eller fattige, magtfulde eller svage, har alle lande i generalforsamlingen lige ret ved stemmeafgivning.

Generalforsamlingens beslutninger har verdensopinionens vægt. Selv om beslutningerne ikke er bindende for enkelte stater, lægger de et moralsk pres på regeringerne.

Sikkerhedsrådet har 15 medlemmer; fem faste medlemmer – Frankrig, Kina, Rusland, Storbritannien og USA – og ti andre lande der er valgt for en periode af to år.

Nordisk Råd

Nordisk råd blev oprettet i 1952. I København ligger hovedsædet for det nordiske samarbejde. Et tæt samarbejde, der bygger på en enestående kulturel og politisk samhørighed mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, samt Færøerne, Grønland og Åland.

Disse landes parlamenter (folketing) samarbejder i Nordisk Råd, mens Nordiske Ministerråd er centrum for samarbejde i Nordisk Råd, mens Nordiske Ministerråd er centrum for samarbejde mellem regeringerne.

Rådet kan tage initiativ og rådgive medlemsstaterne i alle spørgsmål, men kan kun træffe beslutninger hvis alle ministre er enige.

Rådet har blandt andet været med til at gennemføre fælles nordisk arbejdsmarked og pasområde, og også fx samordning af forskellige sociale love og posttakster.

Nato

North Atlantic Treaty Organization (den nordatlantiske forsvarspagt). NATO blev oprettet i 1949 på baggrund af Europas politiske deling i et Øst og Vest. NATO var Vest-Europas forsvarsalliance. Alliancen har også USA og Canada som medlemmer.

I 1997 diskuteredes NATOs udvidelser mod øst, idet såvel Rusland som blandt andet de Baltiske lande har søgt om optagelse.

EU

Den Europæiske Union består i 1997 af femten lande, som har ønsket at slutte sig sammen for at bevare freden og fremme den økonomiske og sociale udvikling. De femten lande er: Belgien, Tyskland, Frankrig, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Danmark, Irland, England, Grækenland, Spanien, Portugal, Finland, Sverige og Østrig

EU forbereder sig på nye udvidelser med øst- og sydeuropæiske lande.

Unionen forvaltes af en række fælles institutioner: Et demokratisk valgt Parlament. Et Råd, hvori medlemsstaterne er repræsenteret ved deres minister eller , undertiden, i det Europæiske Råd, ved stats- eller regeringscheferne. Desuden en Kommission, en Domstol og en Revisionsret.

Religion

At tro på noget eller nogen har altid haft stor betydning i menneskehedens historie. Menneskers syn på livet, verden, deres medmennesker og sig selv har ofte baggrund i religion.

De mest udbredte religioner i verden er:

Afrikansk religion, hvor "højguden", der skabte verden, bor i himmelen. Der er mange mindre guder for storm, regn, skovens stilhed osv. Ofte er der også kraftfulde "ånder", der fx kan bo i træer, sten og mennesker. Når mennesker dør, fortsætter de med at leve i "de dødes rige".

Buddhisme er mest udbredt i Asien. Den blev grundlagt i 500-tallet før Kristus af en indisk fyrstesøn Siddharta Gautama. Efter mange års meditation mente han at have fundet sandheden om livet. Derved blev han en "buddha" ("en oplyst"). Buddhister tror ikke på en Gud som skaber og frelser. Mennesket må selv befri sig fra evig genfødsel for at nå "Nirvana" (paradis).

Hinduisme har ingen grundlægger, men har udviklet sig i mange varianter i Indien gennem århundreder (Hindu = Indisk). En hindu tror på "sjælevandring" (genfødsel). Frelse fra sjælevandring kan opnås gennem meditation og yoga eller ved hengivelse og kærlighed til sin gud.

Islam er den næststørste af verdensreligionerne. Den er udbredt i den arabiske verden, Asien og Afrika. Den blev grundlagt af Muhammed omkring år 620 efter Kristus. Ordet Islam er arabisk og betyder hengivelse eller underkastelse. Man dyrker kun én Gud "Allah" (det fuldkomne væsen).

DDS bygger ikke på et religiøst grundlag. Spejderloven forpligter dog spejderen til "at finde sin egen tro og have respekt for andres". Denne "tro" behøver dog ikke at være en bestemt religion. Det kan være ens egen personlige tro, der giver den enkelte ro, forklaring og mening med livet.

Jødedommen bygger på Det Gamle Testamente og er måske verdens ældste religion (omkring år 2000 før Kristus). Der er kun En Gud. Moses regnes som grundlægger. Ifølge jødedommen er jøder Guds udvalgte folk. Der findes ca 13 millioner jøder spredt over hele verden, heraf bor ca 3 millioner i Israel.

Kristendommen bygger på beretningen om Jesus Kristus og hans liv og gerninger på jorden. Han blev født i Palæstina (nu Israel) omkring år 0 efter vores tidsregning. Jesus talte til menneskene om Guds rige, et rige af kærlighed og fred. Han samlede 12 disciple og sammen søgte de at formidle budskabet om næstekærlighed. Jesus blev korsfæstet af romernes landshøvding, Pilatus. De kristne ser Jesus som Guds søn, der døde for deres skyld, som en bekræftelse på Guds kærlighed til menneskene.

I år 380 blev kristendommen statsreligion i det romerske rige og spredtes derefter ud over verden. År 1054 skete et brud mellem den græsk-ortodokse og den romersk-katolske kirke. I 1500-tallet voksede de protestantiske kirker frem. Ca 30 % af verdens befolkning er kristne.

Stillingtagen i DDS

Spejderbevægelsen er et idébetemt tilbud til børn, unge og voksne. Spejderarbejdet er derfor andet og mere end aktiviteter. Arbejdsstoffet er baseret på principper om udvikling af den enkelte til selvstændighed og medansvar i det danske samfund og ude i verden. DDS har en holdning til ting der sker i samfundet. Ikke til alle emner, men især til emner der vedrører børns og unges vilkår i samfundet.

Korpset og de enkelte afdelinger tager imidlertid ikke stilling i partipolitiske anliggender.

At have en holdning og ikke tage stilling i partipolitiske anliggender har gennem flere år skabt en usikker situation: hvornår kan korpset, eller dele af korpset, udtale sig på vegne af DDS?

Mikroflokk – her begynder demokratiet.

Korpsrådet er korpsets øverste organ. Her vedtages love og planer for korpsets arbejde.

“Alt er politisk”, siger nogle, og derfor er alt hvad vi gør – eller ikke gør – politisk. Andre mener at vi kun kan udtale os når det gælder spørgsmål der hersker “bred politisk enighed” om. For andre er det slet ikke afgørende at kunne udtale sig. De mener at udviklingen af den enkelte spejder vil have politisk effekt på længere sigt. Men uanset denne debat, tager DDS stilling i en række sager. Nogle gange alene, andre gange i samarbejde med andre organisationer. Som medlem af Dansk Ungdoms Fællesråd, DUF, tager DDS stilling til emner som ungdomsboliger og u-landshjælp.

Da der i 1978 var folkeafstemning om 18-års valgret, udtalte DDS at korpset anbefalede et ja.

Undervisning

I Danmark er der undervisningspligt – dvs at alle børn og unge skal modtage undervisning i mindst 9 år. Det foregår normalt i folkeskolen eller i privatskoler. Men mange unge vælger dog i dag at tage 9. og/eller 10. klasse på en efterskole, hvor folkeskolens afslutten-

de prøver også kan aflægges. Eleverne bor på efterskolen hele skoleåret, typisk på 2-mands værelser.

To efterskoler er i dag tilknyttet Det Danske Spejderkorps og arbejder ud fra spejderbevægelsens idégrundlag og korpsets formål og principper.

Korinth Efterskole – Spejderskolen

Spejderskolen i Korinth blev oprettet i 1922 med tilknytning til Det Danske Pigespejderkorps. Skolen blev indtil 1988 drevet som en husholdningsskole, de første mange år kun for piger, men fra 1973 har der også været drenge blandt eleverne. I 1988 ændrede skolen status til at blive en efterskole under navnet Korinth Efterskole – Spejderskolen.

Skolen er en selvejende institution, men har i sit formål og skoleprogram en tæt tilknytning til Det Danske Spejderkorps.

Korinth Efterskole optager hvert år 55 elever og i det store

fællesskab er patruljen elevernes basis og har blandt andet ansvaret for en del praktiske opgaver i dagligdagen. På Spejderskolen i Korinth arbejder man meget på at skabe plads til fordybelse, derfor samles timerne ofte i blokke eller hele dage

på tværs af kendte faggrænser.

Eleverne er i høj grad selv med til at tilrettelægge undervisningen. Skoleåret byder på en udenlandstur der også indeholder kontakt til lokale spejdere.

Brejning Efterskole – Spejderefterskole

Landets nyeste efterskole med tilknytning til Det Danske Spejderkorps ligger i Brejning på sydsiden af Vejle fjord.

Skolen startede i august

1997 med 40 elever. Fra 1998 er der plads til ca 80 elever.

Brejning Efterskoles tilbud til eleverne i 9. og 10. klasse er inddelt i 3 hovedområder: Fri-

luftsliv, Internationalt og Ledelse.

Undervisningen gennemføres typisk projektorienteret og ikke skemaopdelt.

Alle elever er medlem af en patrulje, som har et arbejdsmæssigt og socialt fællesskab. Patruljen har egne ansvarsområder som fx madlavning morgen og aften i patruljekøkkenet, rengøring og ansvar for aftenaktiviteter.

Der gennemføres mindst én udenlandsrejse i løbet af skoleåret og desuden en hel del friluftsture.

Ung i samfundet

Aldersgruppen 15-24-årige betegnes oftest som "de unge".

Ungdommen er karakteriseret ved store forandringer: overgangen fra barn til voksen, puberteten, der medfører både en voldsom udvikling af kroppen og en psykisk ubalance der kan give den unge komplekser og usikkerhed.

Det er også i den periode der sker en overgang fra skole til arbejde. Ofte er de unge på dette tidspunkt meget adskilt fra voksenverdenen. De skal fx tit igennem en lang uddannelse inden de kan få arbejde og status som voksen.

Også kulturelt er unge isolerede i kraft af ungdomsklubber, ungdomsmusik, ungdomstøj osv.

I spejderkorpsene arbejder seniorerne (15-23 år) helt selvstændigt. Mange udfører dog lederfunktioner sammen med gruppens voksne ledere.

Rettigheder

Unge under 18 år har retten til at blive forsørgt af deres forældre. Såfremt man får børn eller på anden måde stifter familie, ophører forældrenes forsørgelsespligt.

Som 15-årige når man op over en kriminelle – og den seksuelle lavalder, hvilket indebærer et strafansvar overfor lovovertrædelser, samt retten til at bestemme over de penge de tjener hverved.

Forældrene kan dog, hvis man tjener mange penge, sætte nogle til side til man fylder 18 år. De kan også tage et passende beløb til mad, bolig, tøj osv – hvis familiens økonomi er dårlig.

Deltagelse

Som 18-årig får man retten til at deltage i demokratiet i og omkring det danske samfund.

Dvs man opnår valgret og valgbarhed ved kommunal-, amts- og folketingsvalg, samt folkeafstemninger om fx EU-deltagelse mm. Men allerede som 15-16-årig har man i nogle kommuner mulighed for at deltage i de kommunale ungdomsråd. De blev oprettet midt i firserne, men med vidt for-

skellige resultater fra kommune til kommune mht ungdomsrådernes ansvarsområder, sammensætning og reel indflydelse på den førte ungdomspolitik i kommunen. Elevrådene på skolerne er en anden mulighed for de unge at få indflydelse på deres dagligdag på.

I DDS kan man allerede som 15-årig blive „ung i styrelsen“. Det giver mulighed for indflydelse på gruppe-, divisions- og korpsplan.

Som 18-årig bliver man myndig og skal forsørge sig selv. Det betyder blandt andet at

- man kan stifte gæld og købe på afbetaling
- man kan gifte sig uden forældrenes tilladelse
- man kan frit indgå aftaler om arbejde og uddannelse
- man kan bosætte sig, hvor man vil
- man får valgret og bliver valgbar til kommune- og folketingsvalg
- piger får ret til fri abort uden forældrenes tilladelse.

Kriminalitet

Kriminalitet er et udpræget ungdomsfænomen. Kriminaliteten stiger fra 15 – 20 års alderen og falder så gradvist. Unge begår især mindre alvorlige kriminalitet som fx tyveri, hærværk og vold. Unge dømmes hyppigere for vold end ældre, men offerundersøgelser tyder på, at unge også er mere udsat for vold. Kriminaliteten er faldende for de helt unge, især den alvorligere kriminalitet. Der bliver flere lovlidige og færre gengangere.

Arbejdsløshed

Det er meget svært for unge under 18 år at blive registreret som arbejdsløse. Det kræver nemlig at man enten er medlem af en A-kasse og er berettiget til dagpenge, eller at man er berettiget til kontanthjælp efter bistandsloven. De 20-24-årige er hårdere ramt af arbejdsløshed end befolkningen som helhed. Unges forhøjede ledighed er ikke nødvendigvis kun et resultat af at

de er unge, men snarere at de er lavere kvalificeret end ældre aldersgrupper på arbejdsmarkedet og desuden arbejder i brancher som er påvirkelige af konjunktursvingningerne.

Men der er lys forude idet et dramatisk fald i ungdomsbefolkningen er i gang.

Fra 800.000 unge i 1987 til 600.000 unge i 2004. Det vil betyde at de unge får langt større valgfrihed mellem uddannelser og job.

Brugen af rusmidler som alkohol, hash og medicin er udbredt over hele jorden og i mange forskellige sociale lag.

Hvornår brugen bliver til misbrug kan være svært at afgøre, men hvis man ikke kan passe sit arbejde ordentligt og har det dårligt hvis man ikke får sit rusmiddel, så er der tale om misbrug.

I Danmark er der ofte let adgang for unge til at købe fx alkohol og hash (også selvom hash kun kan købes illegalt).

Unge er langt bedre end deres rygte mth rygning og alkohol, alene over de sidste 20 år er der blevet færre og færre rygere. Unge drikker ikke mere end voksne, idet de drikker væsentligt mindre på hverdage, men betydeligt mere i weekenden.

Alkohol og narkotika giver en tilvænning og afhængighed, som det kan være meget vanskeligt – for nogle umuligt – at komme ud af igen.

Også social afhængighed er ofte et problem, fordi det er svært at forlade kammeratskabsgruppen hvor det foregår.

Megen misbrug fører kriminalitet med sig, fordi der skal skaffes penge til stofferne.

Fritid

Danmark er kendt for at være landet med de mange foreninger og fritidsaktive, og der gives store tilskud fra staten.

Spejder, idræt, politik, ungdomsskole, aftenskole og højskole er bare nogle af de forskellige muligheder for fritidsaktiviteter.

Omkring 80% af alle børn og unge er medlem af en forening i deres fritid.

Ungdomskultur Værnepligt

Forskellige grupperinger af børn og unge beteges børne- og ungdomskulturer.

Det gælder f.eks. autonome, hip-hop'ere, punkere, hippier.

Ofte er der tale om meget forskellige grupper, der kendetegnes af en særlig tøjmode og musiksmag, særlige mødesteder og et specielt livssyn.

De opstår ofte som en protest mod voksenverdenen, og kan være et "frirum", hvor nye tanker og idéer kan afprøves uden andres indblanding.

Siden 1848 har Danmark haft værnepligt, dvs enhver mandlig dansk statsborger skal gøre tjeneste i forsvaret.

Handicappede er fritaget, og i praksis fritages de fleste unge, fordi der for tiden er frivillige nok.

Hvis man af samvittighedsgrunde ikke vil bære våben, kan man som militærnægter aftjene værnepligten ved civilt arbejde. Det sker som regel inden for sociale eller kulturelle områder.

Indflydelse og tilskud

Januar 1991 erstattedes Fritidsloven fra 1968 af Lov om støtte til folkeoplysning. Den nye lov er en rammelov, hvor kommunerne skal udfylde rammerne i samarbejde med foreninger og borgere.

I Folkeoplysningsloven fastholdes at kommunerne skal stille lokaler gratis til rådighed for foreninger med aktiviteter for børn og unge under 25 år.

Hvis foreningen hellere vil leje eller eje lokaler, ydes tilskud på 75 % af leje- og vedligeholdelsesudgifterne.

Desuden pålægges kommunerne at oprette en tilskudsordning for aktiviteter. Retningslinier og beløb fastsættes af kommunen. Derfor kan ordningerne blive ganske forskellige fra kommune til kommune.

Tilskudsordninger og kommunens almindelige fritidspolitik skal varetages af et Folkeoplysningsudvalg, hvor både politikere og brugerrepræsentanter får sæde. Her vil det være vigtigt for grupper og divisioner at få en repræsentant med, evt gennem det stedlige Samråd. Udvalget skal vælges hvert fjerde år, lige efter kommunalvalg.

Grupperne kan også få tilskud fra anden side, fx gennem Friluftsrådets tipsmidler, som gives til køb eller opførelse af weekendhytter og større skibe. Gennem korpset kan der søges penge fra Carlsbergfondet og Augustinusfondet. Der findes desuden en række andre fonde der yder støtte. Bøger om disse kan lånes på biblioteket.

Organisationer som DDS er medlem af

DDS er medlem af en række organisationer og sammenslutninger i det danske samfund.

De tre vigtigste er BUS, DUF og Friluftsrådet.

Herudover er DDS også medlem af blandt andet

- Dansk UNICEF-komite
- Danmarks Frivillige Bloddonorer
- Civilforsvarsforbundet.

BUS

Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd. Her mødes repræsentanter for seks børne- og ungdomsorganisationer:

- Det Danske Spejderkorps (DDS),
- Danske Baptisters Spejderkorps (DBS),
- Frivilligt Dreng- og Pige-forbund, FDF/FPF,
- KFUK-spejderne i Danmark,
- KFUM-spejderne i Danmark,
- DUI-leg og virke, som er arbejderbevægelsens ungdomsorganisation.

Der findes et landssamråd, som tager stilling til lovforslag der berører de seks organisationers arbejde. Desuden findes der næsten 200 lokale Samråd i Danmarks i alt 275 kommuner.

DUF

Dansk Ungdoms Fællesråd. En paraplyorganisation, der består af 60 børne- og ungdomsorganisationer med til sammen 1,5 millioner medlemmer. DUF skal løse tre hovedopgaver:

- varetage organisationernes interesser over for myndighederne
- være serviceorgan
- igangsætte en bred politisk debat, især om unges forhold.

Friluftsrådet

En sammenslutning af organisationer som alle beskæftiger sig med friluftsliv eller natur.

Jægere, ornitologer, landmænd, idrætsfolk og spejdere er fx med i Friluftsrådet. Hovedopgaven er at sikre den mest skånsomme anvendelse af naturen til fritidsformål og erhvervsformål.